

فارسی ششم: درس ۱۴

راز زندگی

شاعر: قیصر امین پور

Elnaky.com

غنچه چه می گوید؟

«زندگی

لب ز خنده بستن است
گوشه‌ای درون خود، نشستن است.»

Einaky.com

غنچه با دلی گرفته و غمگین فکر می‌کند، زندگی
یعنی سکوت کردن، خندیدن را فراموش کردن
و در گوشه‌ای به تنهایی نشستن.

گل چه می‌گوید؟

«زندگی، شکفتن است
با زبان سبز، راز گفتن است.»

Einaky.com

اما گل با لبخند و شادی می‌گوید: زندگی
یعنی باز شدن، شکوفا شدن و زیبایی‌ها را
با دیگران به اشتراک گذاشتن.

حق با کدام است؟

«گل، یکی دو پیرهن
بیشتر ز غنچه پاره کرده است.»

Einaky.com

راستی کدام درست می‌گویند؟ راوی فکر می‌کند حق با گل است. چرا؟ «پیرهن پاره کردن» یک کنایه است؛ یعنی گل چون زمان بیشتری در این دنیا بوده، تجربه بیشتری نسبت به غنچه به غنچه دارد و راز زندگی را بهتر می‌فهمد.

مقایسه نگاه غنچه و گل

ویژگی

غنچه

گل

حالت (Mood)

دل گرفته و غمگین

خندان و شاد

ظاهر
(Appearance)

لب بسته و جمع
شده در خود

شکفته، باز و سبز

معنی زندگی
(Meaning of Life)

گوشه‌گیری، سکوت
و تنهایی

شادابی، شکوفایی
و رازگویی

Einaky.com

دانش ادبی: شخصیت بخشی (جان بخشی)

+

=

گاهی شاعر برای زیباتر ساختن شعر، ویژگی‌ها و رفتارهای انسانی (مثل حرف زدن، را به اشیا یا گیاهان نسبت می‌دهد. به این کار «شخصیت بخشی» می‌گویند.

Einaky.com

در این شعر، شاعر «دل گرفته بودن» را به غنچه و «خندیدن و حرف زدن» را به گل نسبت داده است. آن‌ها مثل دو انسان با هم حرف می‌زنند!

دانش ادبی: مناظره (گفت‌وگو و بحث)

Einaky.com

گاهی در شعر یا داستان، دو شخصیت (انسانی یا غیرانسانی) به صورت پرسش و پاسخ با هم بحث و مجادله می‌کنند تا حرف خود را ثابت کنند. به این کار «مناظره» می‌گویند.

تمام این شعر (راز زندگی) یک مناظره‌ی زیبا بین گل و غنچه بود! شاعر آن‌ها را رو به روی هم قرار داد تا با هم سخن بگویند.

مرور و درک مطلب

پرسش: چرا شاعر «دل گرفته»
را به غنچه نسبت داده است؟

پاسخ: چون گلبرگ‌های غنچه
بسته و در هم گره خورده است،
شبیه انسانی که غمگین و
گوشه گیر است.

پرسش: چرا قیصر امین پور می گوید
گل یکی دو پیرهن بیشتر پاره
کرده؟

پاسخ: این یک کنایه است برای
نشان دادن اینکه گل عمر و
تجربه‌ی بیشتری نسبت به
غنچه دارد، پس نظرش؟
درست تر است.

پرسش: به نظر شما «راز
زندگی» چیست؟

پاسخ: (این نوبت شماست
که فکر کنید! شاید راز زندگی
مهربانی، تلاش، و شاد کردن
دیگران باشد.)

کارگاه درس پژوهی: نوبت شماست!

Einaky.com

چند شیء (مثل خورشید و ابر، یا مداد و پاک‌کن) را انتخاب کنید. ویژگی‌های انسانی به آن‌ها بدهید و یک داستان یا مناظره کوتاه بین آن‌ها بسازید! بهترین داستان را در کلاس بخوانید.

در شعر «شیر خدا»، بیت «آن دم صبح قیامت قیامت تأثیر/ حلقه‌ی در شد از او دامن گیر» به چه واقعه‌ای اشاره دارد؟ (این موضوع را تحقیق کنید و به کلاس گزارش دهید).

داستان‌های خود را با ذهن خلاقان بسازید و از یادگیری لذت ببرید!